

Intern kontroll rörande hantering av statsbidrag

Pajala kommun

Oktober 2021

Projektledare: Pär Koyanagi - Gustafsson, revisionskonsult

Projektmedarbetare: Nikolina Djurovic, revisionskonsult

Kvalitetssäkrare: Annika Hansson, cert. kommunal revisor.

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Pajala kommun genomfört en granskning av kommunens hantering av statsbidrag. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer att den interna kontrollen för hantering och redovisning av statsbidrag är tillräcklig.

Efter genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen *inte helt* säkerställer att den interna kontrollen för hantering och redovisning av statsbidrag är tillräcklig.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning	
Finns rutiner för att säkerställa att det finns information om tillgängliga statsbidrag att söka samt att det är tydligt vem som fattar beslut om statsbidrag ska sökas eller ej?	Delvis	
Finns tillförlitliga och säkra rutiner för ansökningar av statsbidrag?	Delvis	
Finns tillförlitliga och säkra rutiner för återrapportering/redovisning till staten av riktade statsbidrag?	Delvis	
Omfattas statsbidrag av kommunstyrelsens interna kontroll?	Nej	
Säkerställer kommunstyrelsen att redovisning av statsbidrag sker enligt god redovisningssed?	Delvis	

Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- upprätta styrande dokument som omfattar hantering av statsbidrag, både avseende verksamhetsmässiga aspekter (ansökan, återrapportering mm) och redovisning.
- överväga behovet av att införa internkontrollmoment som omfattar statsbidrag
- överväga behovet att förtydliga delegationsordningen avseende ansökan och rekvisering av statsbidrag
- upprätta styrande dokument för hanteringen av drift- och projektredovisning av statsbidrag
- säkerställa hanteringen av generella statsbidrag och verksamhetens intäkter i enlighet med RKR:s rekommendationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Rekommendationer	1
1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och revisionsfrågor	4
1.3 Revisionskriterier	4
1.4 Metod och Avgränsning	4
2. Granskningsresultat	6
2.1 Rutiner för att säkerställa att det finns information om tillgängliga statsbidrag att söka	6
2.2 Tillförlitliga och säkra rutiner för ansökningar av statsbidrag	7
2.3 Rutiner för återrapportering/redovisning till staten av riktade statsbidrag	8
2.4 Kommunstyrelsens interna kontroll av statsbidrag	9
2.5 Redovisning av statsbidrag enligt god redovisningssed	10
3. Samlad bedömning	18
3.1 Rekommendationer	18
4. Bedömningar utifrån revisionsfrågor	19

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Kommunerna tilldelas möjlighet att söka flera olika typer av statsbidrag, vilka delas i generella och riktade statsbidrag. De riktade statsbidragen ställer ofta krav på direkta åtgärder, kommunal medfinansiering eller att kommunen inte får genomföra effektiviseringar (som medför minskade kostnader) inom området som statsbidraget avser. För allt fler kommuner har vissa av de riktade statsbidragen nu kommit att bli av sådan storlek att de används som en direkt delfinansiering av den kommunala verksamheten. Det ekonomiska beroendet av riktade statsbidrag medför en risk då kommunen kan missa att söka ett statsbidrag eller av okunskap vidta åtgärder som medför att rätten till statsbidraget försvinner. Vidare finns för vissa av bidragen risk att kommunen vid en ej tillfredsställande redovisning blir återbetalningsskyldiga. Det finns av dessa anledningar skäl att granska att den interna kontrollen avseende att bevaka, söka, beräkna och återrapporera statsbidrag är väl fungerande.

Kommunen erhåller statliga bidrag som uppgår till väsentliga belopp. Det finns dessutom en risk för att statsbidrag inte hanteras på ett korrekt sätt i den kommunala redovisningen, exempelvis då statsbidrag kommer till kommunen i slutet av ett år. Vidare har kommunens statsbidrag ökat de senaste åren, under 2020 tillkom dessutom stora tillfälliga statsbidrag på grund av den rådande pandemin.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer att den interna kontrollen för hantering och redovisning av statsbidrag är tillräcklig.

1. Finns rutiner för att säkerställa att det finns information om tillgängliga statsbidrag att söka samt att det är tydligt vem som fattar beslut om statsbidrag ska sökas eller ej?
2. Finns tillförlitliga och säkra rutiner för ansökningar av statsbidrag?
3. Finns tillförlitliga och säkra rutiner för återrapporering/redovisning till staten av riktade statsbidrag?
4. Omfattas statsbidrag av kommunstyrelsens interna kontroll?
5. Säkerställer kommunstyrelsen att redovisning av statsbidrag sker enligt god redovisningssed?

1.3 Revisionskriterier

Följande revisionskriterier tillämpas:

- Förordningar om särskilda statsbidrag inom nämndernas ansvarsområden.
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för Kommunal redovisnings rekommendationer
- Annan kommunintern styrning på området

1.4 Metod och Avgränsning

Granskningen avgränsas till kommunstyrelsen och till riktade samt tillfälliga statsbidrag. Generella statsbidrag och utjämning ingår inte i granskningen. Granskningen avser i huvudsak år 2021 samt föregående år.

Granskningen genomförs genom intervjuer, följande personer har intervjuats:

- Ekonom/Controller
- Ekonomichef
- Tjänsteman inom Barn- och utbildningssektorn
- Projektledare inom Stöd- och omsorgssektorn

Vi har även genomfört dokumentgranskning av rutiner, internkontrollplaner och övriga styrdokument, dokumenterade uppföljningar, beslut och protokoll med underliggande handlingar samt granskning av redovisning inom området riktade statsbidrag.

Intervjuade personer har haft möjlighet att sakgranska rapporten.

2. Granskningsresultat

2.1 Rutiner för att säkerställa att det finns information om tillgängliga statsbidrag att söka

Revisionsfråga 1: Finns rutiner för att säkerställa att det finns information om tillgängliga statsbidrag att söka samt att det är tydligt vem som fattar beslut om statsbidrag ska sökas eller ej?

2.1.1 Iakttagelser

I Reglemente för kommunstyrelsen, antagen av kommunfullmäktige 2020-02-24 §4, framgår inget om ansvar avseende riktade statsbidrag. Däremot framgår att kommunstyrelsen ska leda och samordna planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Styrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska även leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning samt leda och samordna bl.a arbetet med att samordna utformningen av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av den hela kommunala verksamheten. Vidare framgår att kommunstyrelsen ska övervaka att de av fullmäktige fastställda målen, enligt god ekonomisk hushållning, övriga mål och planer för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt. Kommunstyrelsen ska även tillse att uppföljning sker till fullmäktige om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

I Delegationsordning för kommunstyrelsen, antagen av kommunstyrelsen 2021-03-29 §25, framgår ingen tydlig delegering avseende beslut om ansökan av riktade statsbidrag. Det framgår av delegationsordningen att det skett tre projektansökningar av olika belopp. Bidragsansökningarna för dessa har delegerats till handläggare, samtliga ledare samt kommunchef. Granskningen kan inte påvisa att det finns några kommunövergripande styrdokument som ansvarsfördelning för identifiering och bevakning av tillgängliga riktade statsbidrag samt beslut om ansökan.

Intervjuade beskriver att kommunen generellt söker alla tillgängliga statsbidrag men att det inte finns en tillgänglig dokumenterad rutin kring vem som fattar beslut om statsbidrag ska sökas eller inte. Bevakning av tillgängliga statsbidrag inom skolan (barn- och utbildningsutskottet) sker löpande genom att sektorchef följer Statsbidragskalendern. I rektorsgruppen lyfts vilka bidrag som har inkommit och där sker även samråd om bidraget ska sökas eller inte. Men det är i slutändan sektorchefen som har beslutanderätt kring vilka bidrag som ska sökas.

Inom vård- och omsorgskontoret tar ledningsgruppen ansvar angående vilka statsbidrag som ska sökas. För att hitta vilka statsbidrag som kan sökas används Socialstyrelsens hemsida. Där finns tydlig information om när och hur man ska ansöka om statsbidrag. Inom kommunens vård- och omsorgskontor finns det en samordnare som har koll på statsbidragen. Det framgår sammanfattningsvis att det finns inarbetade arbetssätt för hur man söker statsbidrag samt vilka som beslutar om vilka bidrag som ska sökas. Samtliga intervjuade konstaterade att det däremot inte finns tydliga och dokumenterade rutiner för detta.

Vid granskning av protokoll i kommunstyrelsen har inte några ärenden om specifika statsbidrag noterats, trots att det under perioden har tillkommit nya statsbidrag för bland annat ekonomiskt stöd för verksamheter inom hälso- och sjukvården respektive socialtjänsten till följd av sjukdomen covid-19. Inte heller har beslut hur dessa statsbidrag fördelas mellan verksamheter framkommit i granskningen.

2.1.2 Bedömning

Finns rutiner för att säkerställa att det finns information om tillgängliga statsbidrag att söka samt att det är tydligt vem som fattar beslut om statsbidrag ska sökas eller ej?

Bedömning: Delvis

Bedömningen baseras på att inarbetade arbetssätt i allt väsentligt finns för bevakning av tillgängliga statsbidrag. Däremot finns inga kommunövergripande eller verksamhetsspecifika beslutade riktlinjer som styr detta arbete, och arbetssättet skiljer sig mellan olika verksamheter. Vi bedömer att det inom förvaltningen uppfattas som tydligt vilka som fattar beslut om de statsbidrag som ska sökas, dock saknas tydlig delegation till förvaltningen att fatta dessa beslut.

Vi noterar i sammanhanget att brist på dokumenterade riktlinjer riskerar att göra hantering av densamma mindre transparent samt försvårar möjligheten till intern kontroll.

2.2 Tillförlitliga och säkra rutiner för ansökningar av statsbidrag

Revisionsfråga 2: Finns tillförlitliga och säkra rutiner för ansökningar av statsbidrag?

2.2.1 Iakttagelser

Vår granskning kan inte styrka att det finns beslutade riktlinjer och dokument som omfattar ansökningsprocessen eller vem som ansvarar för att genomföra ansökningarna.

Av intervjuer framgår att varje verksamhet söker statsbidrag själva och oftast är det sektorcheferna som skriver på ansökningen. Alla ansökningar går via ekonomiavdelningen förutom skolans verksamhet (barn- och utbildningsutskottet), som ansöker om statsbidrag själva. Skolans verksamhet (barn och utbildningsutskottet) har Skolverkets statsbidragskalender till hjälp. Där går det att se kommande bidrag, aktuella

bidrag, bidrag som är under handläggning samt alla tidigare beslut om bidrag. Av intervjuer framgår att de som är ansvariga för statsbidragen i hög utsträckning samarbetar och bedömer möjlighet till att tillgodogöra sig statsbidragen som finns att söka utifrån Skolverkets regelverk.

Socialkontoret (Stöd och omsorgsutskottet) går in på e-tjänsten på Socialstyrelsen för att ansöka om riktade statsbidrag. Det har framgått av intervjuer att man generellt upplever att rollerna är rätt så tydliga och att alla tar sitt ansvar för att säkra att ansökningar av relevanta statsbidrag sker, dock så återfinns inte tydliga och nedskrivna rutiner för ansökningar av statsbidrag.

Det har även framkommit av intervjuer att kommunen inte har några dokumenterade och nedskrivna rutiner kring hanteringen av ansökningar som kommunen fått avslag på. Det har dock inte varit några avslag på återrapportering eller ansökningar. I intervjuer konstateras att inte alla tillgängliga statsbidrag är lämpliga för kommunen, som därmed avstår från att söka vissa statsbidrag. Ingen dokumentation har skett vid beslut att avstå, även vid de fall där aktiva beslut fattats efter diskussion i respektive ledningsgrupp.

2.2.2 Bedömning

Finns tillförlitliga och säkra rutiner för ansökningar av statsbidrag?

Bedömning: Delvis

Bedömningen baseras på att det i allt väsentligt finns inarbetade arbetssätt avseende ansökningar av statsbidrag. Ansvaret för beslut är däremot inte dokumenterat i förvaltningens rutin eller i delegationsordning, vilket formellt innebär att det är kommunstyrelsen som ska fatta dessa beslut. Även aktiva beslut att avstå vissa statsbidrag ska dokumenteras.

Bedömningen baseras vidare på att det inom förvaltningen uppfattas som tydligt vilka som fattar beslut om de statsbidrag som ska sökas samt att även ansvarsfördelningen uppfattas som tydlig.

Vi ser däremot att det finns förbättringspotential vad gäller att dokumentera ansvar för både bevakning och beslut. Detta i syfte att öka förutsättningarna för en transparent hanteringen för förvaltningen och kommunstyrelsen samt öka möjligheten till intern kontroll.

2.3 Rutiner för återrapportering/redovisning till staten av riktade statsbidrag

Revisionsfråga 3: Finns tillförlitliga och säkra rutiner för återrapportering/redovisning till staten av riktade statsbidrag?

2.3.1 Iakttagelser

Granskningen kan inte styrka att det finns några beslutade riktlinjer avseende återrapportering till kommunstyrelsen eller redovisning till staten avseende riktade statsbidrag.

Av den dokumentgranskning som gjorts har vi inte kunnat säkerställa att det finns tillförlitliga och säkra rutiner för återrapportering/redovisning av riktade statsbidrag i Pajala kommun. Det har av intervjuer framgått att de personer som ansökt om de riktade statsbidragen även ansvarar för återrapportering och redovisning av samma. Underlag som krävs för uppföljning samlas in från berörda rektorer m fl när det gäller skolverksamheten. Det framkommer vidare att föredragning om vilka statsbidrag som söks sker i mindre detaljerad form hos kommunstyrelsen. Detta sker muntligt och i en väldigt liten omfattning.

Granskningen kan inte styrka om eller på vilket sätt kommunstyrelsen varit involverade i hanteringen av riktade statsbidrag. Vi kan inte styrka några dokumenterade beslut eller uppföljningar inom området. I kommunens årsredovisning 2020, ej daterad, anges att under året har staten skjutit till stora tillfälliga statsbidrag till kommuner på grund av den pågående pandemin. Dels för att täcka kommunernas merkostnader till följd av Covid-19. I kommunens årsredovisning 2020 framkommer information om de generella statsbidragen kommunen har erhållit, det återfinns ingen information om de riktade statsbidragen förutom att det finns ett överskott om 2,5 mkr på de statsbidrag som är riktade från Socialstyrelsen.

2.3.2 Bedömning

Finns tillförlitliga och säkra rutiner för återrapportering/redovisning till staten av riktade statsbidrag?

Bedömning: Delvis

Bedömningen baseras på att det finns inarbetade arbetssätt som avser redovisning till staten av riktade statsbidrag. Vi noterar dock att dokumenterade och beslutade rutiner och riktlinjer saknas.

Bristen på beslutade riktlinjer riskerar återigen att försvåra möjligheten till intern kontroll och gör hanteringen mindre transparent.

2.4 Kommunstyrelsens interna kontroll av statsbidrag

Revisionsfråga 4: Omfattas statsbidrag av kommunstyrelsens interna kontroll?

2.4.1 Iakttagelser

Vår granskning kan inte styrka att några kontrollmoment avseende statsbidrag återfinns i internkontrollplanen 2020 och 2021 för kommunstyrelsen (antagen av kommunstyrelsen, ej daterat) som rör hanteringen av statsbidrag. I intervjuer framgår det även där att man valt att inte ha med statsbidrag i internkontrollplanen 2020 och 2021 för kommunstyrelsen.

2.4.2 Bedömning

Omfattas statsbidrag av kommunstyrelsens interna kontroll?

Bedömning: Nej

Bedömningen baseras på att statsbidrag ej omfattas i antagna internkontrollplaner.

2.5 Redovisning av statsbidrag enligt god redovisningssed

Revisionsfråga 5: Säkerställer kommunstyrelsen att redovisning av statsbidrag sker enligt god redovisningssed?

RKR R2 Intäkter innehåller riktlinjer för hantering av statsbidrag i avseende om periodisering och klassificering. Ett bidrag eller en kostnadsersättning som är villkorat ska intäktsredovisas i takt med att villkoren bedöms vara uppfyllda och det bedöms vara säkert att bidraget kommer att erhållas. Bidrag från staten utan villkor ska redovisas i resultaträkningen under posten Generella statsbidrag och utjämning.

2.5.1 Iakttagelser

Kommunen har under 2020 redovisat intäkter för 26 480 110 kr i driftredovisningen, där de största summorna kommer från Skolverket, Migrationsverket, Socialstyrelsen samt Staten och Statliga Myndigheter (bla Trafikverket och Transportstyrelsen). Ur tillhandahållen redovisning konstateras att motpart märks för korrekt uppföljning i samtliga fall, samt att statsbidragen fördelas till enheter i verksamheterna via objektsredovisning. Vi konstaterar även att den möjliga aktivitetsredovisning som finns i inte används annat än i undantagsfall. Vissa av statsbidragen har inte redovisats som del i driftredovisning, utan särredovisats i projektredivisningen. I intervjuer förklaras detta med att statsbidragen i vissa fall sträcker sig över kalenderår, vilket gör att projektredivisning lämpar sig bättre. Valet av drift eller projektredivisning finns dock inte tydligt beskrivet, vilket bekräftas i intervjuer och det konstaterats att mycket av redovisningen sker på grund av hur det startats. 8 533 935 kr är redovisat som intäkter för statsbidrag i projektform under 2020. I granskningen har inte framkommit någon åtskillnad av statsbidrag utan villkor (generella statsbidrag och intäkter) och de med specifika krav (verksamhetens intäkter). Granskningen har även konstaterat att delar av (929 982 kr) statsbidraget utbetalt för ekonomiskt stöd till följd av covid-19 har

redovisats som investering i fastigheter. Statsbidragets anvisning är att bidraget skall användas under innevarande år (2020), vilket en investering för framtiden inte anses vara. Vid sakgranskning av rapporten uppger kommunen att rättelse kommer ske under 2021.

Tabell 1: Driftredovisning

Statsbidrag från	Redovisat belopp 2020
KOMMUNALFÖRBUND OCH SKL	214 724
LANDSTING/REGIONER	374 000
MIGRATIONSVERKET	5 447 790
SKOLVERKET	6 738 383
SOCIALSTYRELSEN	4 820 519
STATEN OCH STATLIGA MYNDIGHETER	8 884 694
Totalt belopp	26 480 110

Tabell 2: Projektredovisning

Projekt	Redovisat belopp 2020
Bygdemedel/Maevaara	43 497
Bättre språkutveckling i förskolan	150 000
Generell Nätverkstutveckling	1 760 000
God och nära vård	357 112
Kompetensprojekt	41 668
Kulturrådet Grundskolan Skapande skola Cirkus och dans 2020	372 000
Kulturrådet Kulturskolan Saxofonsällskapet 2020	236 000
Kulturrådet Läs- och Litteraturfrämjande del I	650 000
Kulturrådet Stärkta bibliotek meröppet 2020	1 000 000
LONA-pilotprojekt	62 950
Minoritetsrådet	1 010 900

Motverka ensamhet bland äldre	719 847
Pajala Airport in the Artic	510 834
Psykatriprojekt	330 837
Samverkan för bästa skola	152 500
Satsning habiliteringsersättning	108 285
Specialpedagogik för lärande	0
Stimulansmedel inom psykisk hälsa	0
Stärkt bemanning inom barn- och ungdomsvård	-21 625
Stärkta insatser för barn och unga med psykisk ohälsa	-5 643
Utbildning Livsmedelshantering	242 389
Välfärdsteknik 2020	250 000
Äldreomsorgslyftet	562 384

Totalt belopp

8 533 935

Statsbidrag från Migrationsverket

Kommunens bidrag från Migrationsverket har minskat med takt av den minskade invandringen, 2016 betalade Migrationsverket ut 68,8 miljoner kr till kommunen. De minskade statsbidragen har inneburit stora förändringar i verksamheten, och i intervjuer uppges även att administrationen runt handhavandet minskat, samt kommunens riskbedömning av den interna kontrollen. 2020 var det utbetalda beloppet 5 613 340 kr, vilket är den avvikelse med 165 550 kr mot kommunens redovisade intäkt 5 447 790 kr. Avvikelsen konstateras komma av periodisering från föregående kalenderår, korrekt periodiserad av de utbetalda intäkterna för perioden. Dock framkommer det inte i redovisningen vilken typ av de erhållna statsbidragen som intäkten gäller, avstämningen har därmed endast genomförts på total nivå av Migrationsverkets utbetalda statsbidrag. Intäkten är fördelad på verksamheter inom kommunen enligt nedanstående.

Tabell 3: Migrationsverkets statsbidrag per verksamhet

Från Migrationsverket Till verksamhet	Redovisat belopp 2020
Barn och familj SoL	83 700
Ensamkommande flyktingbarn	779 883
Försörjningsstöd	468 234
Gemensamt nyanlända	1 407 456
Integration	2 162 857
Lapplands gymnasium	265 172
LKF kansli	280 488
Totalt belopp	5 447 790

Staten och Statliga Myndigheter

8 884 694 kr är redovisade intäkter från Staten och Statliga Myndigheter, bland annat inklusive 5 miljoner kr kommer från Trafikverket för trafikering av Pajala Flygplats samt 2 miljoner kr kommer från Transportstyrelsen för gemensamt avgiftutjämningsystem för säkerhetskontroll av passagerare och deras bagage. Bidragen är periodiserade månadsvis för att möjliggöra uppföljning, och avstämde vid årsbokslutet enligt god redovisningssed. Justeringar mellan vissa verksamhet har inneburit att ett antal verksamheter redovisat negativa intäkter under 2020, vilket kommer av justeringar under året utan påverkan på den redovisade totala intäkten.

Tabell 4: Staten och Statliga Myndigheter per verksamhet

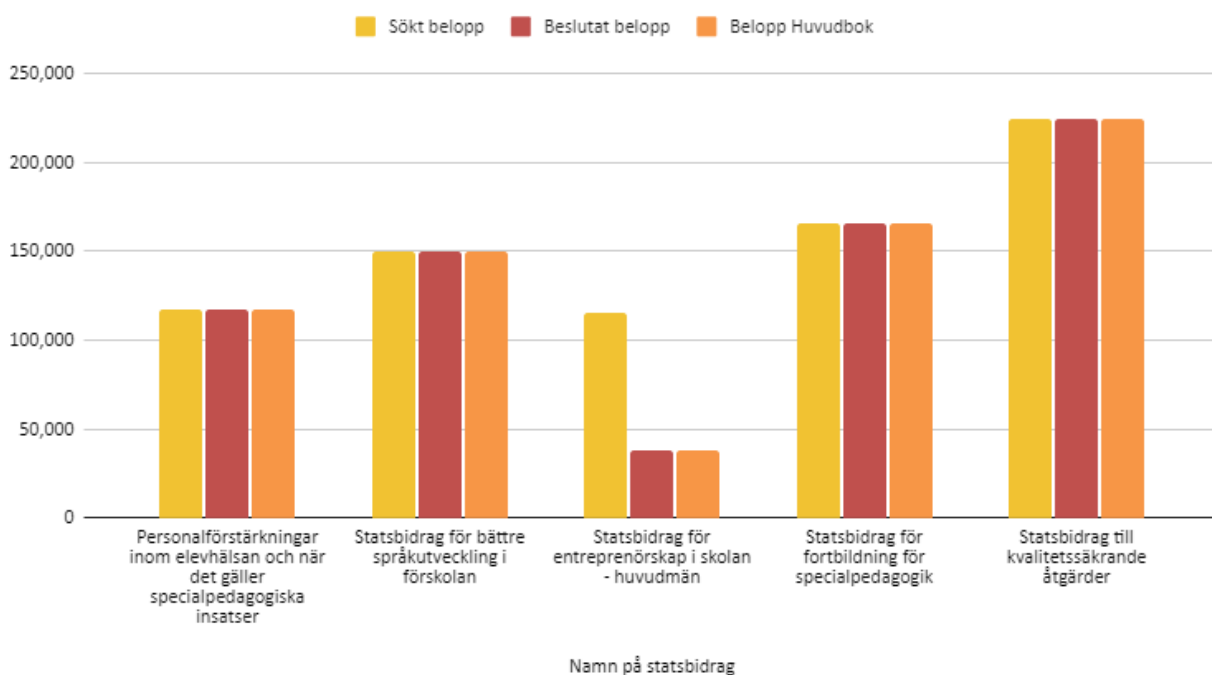
Från Staten och Statliga Myndigheter	Redovisat belopp 2020
Ensamkommande flyktingbarn	-67 265
Enskilda vägar	536 474
Extra tjänster	236 250
Försörjningsstöd	106 480
GAS	2 000 320
Gemensamt kost och hygienheten	53 915
Glesbygdsservice	940
Gårdby skolans kök/lokalvård	-183 618
Integration	-39 215
Lokalvård Pajala c-ort	-52 632
Pajala flygplats	6 293 046

Skolverket

Kommunens redovisade statsbidrag från Skolverket består till största delen av fastställda bidragsramar som är regelbundet återkommande (Tabell 5). Dessutom finns statsbidrag där Skolverket kräver att kommunen ansöker för att få tillgodogöra sig statsbidragen (Tabell 6). I intervjuer anges att sektorchef Skola är den som beslutar vilka statsbidrag som kommunen ska söka, efter dialog inom ledningsgruppen. Skolverkets digitala statsbidrag kalender används för information vilka statsbidrags som finns tillgängliga, samt när de ska ansökas om. I redovisningen är varje statsbidrag märkt med text, vilket möjliggjort en dataanalys mot skolverkets redovisade bidrag. Inga avvikelser noterades mellan Skolverkets beslutade belopp och kommunens redovisning. Vi konstaterar att uppföljningen är möjlig tack vare de texter som angetts i bokföringen, och att aktivitetsfälten inte använts för särredovisning. Statsbidragen är mestadels redovisade i driftredovisningen, men det förekommer även i form av projektredovisning.

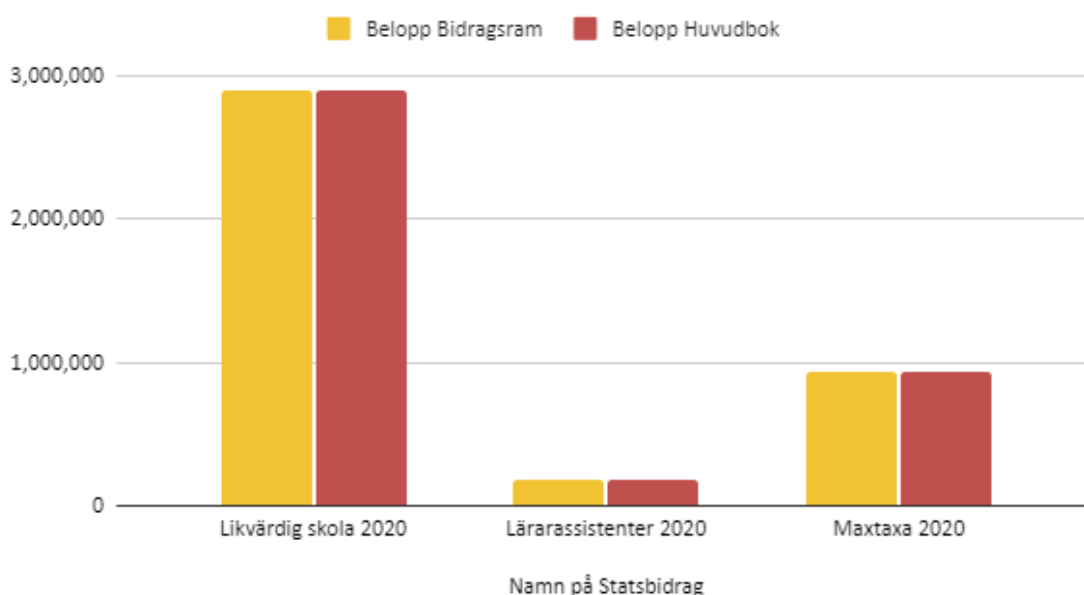
Tabell 5: Beslutade Statsbidrag från Skolverket

Beslutade Statsbidrag från skolverket

Tabell 6: Bidragsramar från Skolverket

Bidragsramar från Skolverket

Socialstyrelsen

Kommunens redovisade Statsbidrag från Socialstyrelsen 2020 var totalt 6 824 516 kr, varav 4 820 519 kr i driftredovisning, 1 074 015 kr i projektredovisning samt 929 982 kr i investering av nya lokaler för covidsjuka. Redovisningen av dessa har inte skett med liknande textbeskrivning som redovisningen av Skolverkets statsbidrag, vilket inneburit att samkörning med Socialstyrelsens beslut inte varit möjligt. Kommunens egna uppföljning visar att den totalt redovisade intäkten 6 824 516 kr överensstämmer med Socialstyrelsens beslut. Drift- och projektredovisningen är korrekt bokförda under året i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter, däremot har det inte funnits möjligheter att använda statsbidragen till investeringar för framtida behov.

Typ av Statsbidrag	Beslut från Socialstyrelsen
Stärkt bemanning för barn och unga	354,141
Särskilt stöd till personal inom vård och omsorg om äldre med anledning av spridningen av covid-19	171,126
Motverka ensamhet bland äldre	719,874
Ekonomiskt stöd för verksamheter inom hälso- och sjukvården respektive socialtjänsten till följd av sjukdomen covid-19	5,579,375
Summa beslut från Socialstyrelsen	6,824,516

De redovisade driftintäkterna är fördelade till olika verksamheter/enheter inom kommunen (Tabell 8). Enligt intervjuer förs samtliga statsbidrag ut till verksamheten, vilket bekräftas i redovisningen där inga intäkter tillfallit Socialkontoret .

Från Socialstyrelsen Per Enhet	Redovisat belopp 2020
Arbetscentrum	2 227
Asphemmet	57 333
Björkkullen	97 847
Blåklockan/Gullvivan/Natt	203 945
Dagcenter Pajala	2 340
Ekonomi transaktionskonto och kopplingar	75 330
Gemensam verksamhet boende	493 664
Gemensam verksamhet hemtjänst	85 563
Gläntan	176 496
Hemsjukvården	1 300 564
Hemtjänst Pajala C	108 923
Hsl-säbo	981 602
Junosuando hemtjänst	150 666
Korpilombolo hemtjänst	32 425
Muoniodalens hemtjänst	21 757
Personlig assistans	203 456
Ringvägen	39 284
Rönngården	40 771
Socialkontor	0
Tallgården	288 250
Tärendö hemtjänst	30 342
Vikariepool	6 321
Vitsippan/Rönnen	159 912
Åkerbärsgränd gruppbostad	47 830
Ängsbacken	211 539
Övrig Lss	2 132
Totalt belopp	4 820 519

2.5.2 Bedömning

Säkerställer kommunstyrelsen att redovisning av statsbidrag sker enligt god redovisningssed?

Bedömning: Delvis

Bedömningen baseras på avstämning av redovisade intäkter 2020 för statsbidrag. En avvikelse noteras där statsbidrag har använts till investering av lokaler, vilket inte följer direktivet för det aktuella statsbidraget samt rekommendation enligt RKR R2 intäkter. Granskningen noterar även att Socialstyrelsens statsbidrag för krisstöd, samtalsstöd och traumastöd har redovisats som verksamhetens intäkter, trots RKR rekommendationen att det ska anses vara ett generellt statsbidrag.

3. Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Pajala kommun genomfört en granskning av kommunstyrelsens arbete att säkerställa att den interna kontrollen för hantering och redovisning av statsbidrag är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelse *inte helt* säkerställer den interna kontrollen för hantering och redovisning av statsbidrag.

3.1 Rekommendationer

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- upprätta styrande dokument som omfattar hantering av statsbidrag, både avseende verksamhetsmässiga aspekter (ansökan, återrapportering mm) och redovisningen.
- överväga behovet av att införa internkontrollmoment som omfattar statsbidrag
- överväga behovet att förtydliga delegationsordningen avseende ansökan och rekvirering av statsbidrag
- upprätta styrande dokument för hanteringen av drift- och projektredovisning av statsbidrag
- säkerställa hanteringen av generella statsbidrag och verksamhetens intäkter i enlighet med RKR:s rekommendationer.

4. Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Finns rutiner för att säkerställa att det finns information om tillgängliga statsbidrag att söka samt att det är tydligt vem som fattar beslut om statsbidrag ska sökas eller ej?	Delvis Arbetsrutiner finns, dock ej dokumenterade rutiner	
2. Finns tillförlitliga och säkra rutiner för ansökningar av statsbidrag?	Delvis Arbetsrutiner finns, dock ej dokumenterade rutiner	
3. Finns tillförlitliga och säkra rutiner för återrapportering/redovisning till staten av riktade statsbidrag?	Delvis Arbetsrutiner finns, dock ej dokumenterade rutiner	
4. Omfattas statsbidrag av kommunstyrelsens interna kontroll?	Nej Statsbidrag har inte ingått i riskanalysen för intern kontroll	
5. Säkerställer kommunstyrelsen att redovisning av statsbidrag sker enligt god redovisningssed?	Delvis Spårbar redovisning finns och är kontrollerad. Delvis bokfört mot gällande instruktioner.	

2021-10-04

Christer Marklund

Uppdragsledare

Pär Koyanagi-Gustafsson

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Pajala kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2021-04-06. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.